У пошані до піонерів - лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція Адміністрація
"Svoboda" 81-83 Grand St
Jersey City N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 129. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 10-го ЛИПНЯ (JULY) 1971 No. 129. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 9 липня 1971

В АМЕРИЦІ

КРАЙОВА ЖІНОЧА ОРГАНІЗАЦІЯ АМЕРИКИ та інші подібні жіночі організації вносять до Федерального Уряду заяви, у яких протестують проти упосліджения студенток і жінок - службовців у коледжах тільки тому, що вони жінки. Їм менше платять за працю, не дають вищих становищ тощо. В цьому вже обвинувачені: Гарвардський, Єйльський, Мериленддський, Стенфордський та інші університети й коледжі. Жінки покликаються на закон з 1946 р., який забороняє расову дискримінацію, а також дискримінацію на основі статі.

З КРАЙОВОГО РИНКУ ЗНЯТО всі харчові продукти фірми „Бон Віван Суп" з Нюарку, Н. Дж., бо в них знайдено небезпечні отруйні хемікалії. Заборонено продавати ті консервовані харчі з рамени Крайової Харчової Адміністрації і Департаменту сільського господарства у Вашингтоні. Один чоловік від тих харчів помер у повіті Вестчестер, а його дружина важко захворіла.

АМЕРИКАНСЬКА РАДА ДЛЯ ПЕРЕДЧАСНИХ ЗВІЛЬНЕНЬ із в'язниць погодилася на прохання колишнього провідника великої професійної спілки вантажників і шоферів Джеймса Гофи переглянути його справу. Дж. Гоффі тепер 58 років.

У ВИСЛІДІ ЗАЛІЗНИЧНОЇ КАТАСТРОФИ на „Пенн Сентрал" у Ню Йорку одна особа була вбита, а 18 поранених. Катастрофа сталась через несправність механізму, що переключає рейки.

ЗА ТРИ ДНІ МИНУЛОГО ДОВГОГО „КІНЦЯ ТИЖНЯ" з нагоди Свята Незалежности — на шляхах ЗСА загинуло 638 осіб, а тисячі були поранені, переважно в автомобільних катастрофах. У 1970 р. впродовж такого ж „вік-енду" загинули в ЗСА 540 осіб.

ПРИБИРАЛЬНИКИ СМІТТЯ В ДІТРОЙТІ ЗАКІНЧИЛИ однотижневий страйк. Вони домагались і добились підвищення оплати праці. Тепер смітярі дістають за годину праці 3 доляри 72 центи, наступного року будуть одержувати 4 дол. 15 ц., а ще через рік — майже 4 з половиною доляри.

ВЕЛИКИЙ НУКЛЕАРНИЙ ГЕНЕРАТОР „Біг Аллі" біля Ню Йорку після попередніх довгих направ знову спинився, і в Ню Йорку та околицях сила струму впала на 5 відсотків. Цього разу генератор, що належить фірмі „Кон Едісон", зупинився сам автоматично — через занадто велику вібрацію. Тим часом важка спека в Ню Йорку й околицях триває, а впарі з нею зростає й запотребування на електричний струм, для охолоджування помешкань.

У СВІТІ

ІНДІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ІНДІРА ГАНДІ ПЕРЕСТЕРЕГЛА дорадника президента Ніксона Генрі Кіссінгера проти будь - якої дальшої допомоги Пакісстанові зброєю, ствердивши, що такі достави внеможливлять політичну розв'язку індійсько - пакістанського конфлікту з приводу громадянської війни у Східньому Пакістані. З Індії Кіссінгер переїхав до Пакістану на наради з тамошнім президентом Яхія - ханом. В Індії Кіссінгер відбув також півторигодинну нараду з міністром закордонних справ Сардаром Сваном у приявності амбасадора ЗСА Кеннета Кітінга.

У ЗАХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ ВІДБУЛОСЯ 23-те з черги засідання 4-ох амбасадорів в Західній Німеччині — ЗСА, Британії, СССР і Франції — в справі нормалізації відносин довкола Західнього Берліну. Совєти вимагають, щоб у Західньому Берліні відкрито совєтський генеральний консулят — Америка є проти того, вважаючи, що це поменшило б суверенність 3-ох західніх держав у тому місті.

ЗАХІДНЬО - НІМЕЦЬКИЙ КАНЦЛЕР ВІЛЛІ БРАНДТ ЗАЯВИВ, що він і французький президент Жорж Помпіду цілком однозгідні в справах, що стосуються покращання взаємин між двома частинами поділеної Німеччини та Західнього Берліну. Як вони уявляють те покращання відносин — не сказано.

НА УТРИМАННЯ ПАКІСТАНСЬКИХ ВТІКАЧІВ ДО ІНДІЇ ТРЕБА на найближчих шість місяців додаткових 400 мільйонів долярів. Виражовано, що треба 580.000 тонн рижу, 420.000 тонн харчової оливи, 124.000 тонн сочевиці, шатер для 4-ох мільйонів осіб, 480 „джіпів", 768 вантажних авт, 120 амбулянсів і рухомих шпиталів із 12.000 ліжками. Індія домагається цього від Об'єднаних Націй.

ІНДІЙСЬКІ КОМУНІСТИ ВЛАШТУВАЛИ демонстрацію на летовищі під Ню Делі, коли приїхав туди дорадник през. Ніксона Генрі Кіссінгер. Комуністи — разом із націоналістами — протестують проти постачання Америкою зброї Пакістанові. Кіссінгер перевів два дні в Індії на нарадах з прем'єром Індірою Ганді й іншими лідерами. Він від'їхав до Пакістану та Франції.

У КАЇРО РОЗПОЧАЛАСЯ конференція Палестинської Національної Ради, яка охоплює всі організації арабських партизанів. Єгипетський президент Анвар Садат виголосив на відкритті тієї конференції промову, в якій назвав справу палестинських втікачів — загальною справою цілого арабського світу. Він висловив переконання, що теперішній рік буде вирішним роком в ізраїльсько - арабському конфлікті.

В ЙОРДАНІЇ ПОВІСИЛИ палестинського терориста Ібрагіма Гассана за переведення саботажного акту проти йорданської державної фабрики фосфату за 10 миль від столиці Амману. Той араб признався, що він підкинув бомбу під головну піч у фабриці, при чому згинув один вояк та два вояки і два механіки були поранені. Винуватець заявив був, що він отримав наказ виконати той замах від головної квартири тієї палестинської організації в Каїро, але голова найбільшої організації палестинських партизанів Асір Арафат відпекався Ібрагіма Гассана, заявивши, що його викинули були з рядів організації кілька місяців тому. Це була перша екзекуція, переведена на членові арабських партизанських організацій. Її вважають за доказ, що йорданський король Гуссейн рішений перевести в життя принцип, що арабські партизанські організації мають боротися проти Ізраїлю, а не старатися творити державу в державі й боротися проти існуючого в Йорданії державного ладу.

В ЮГОСЛАВІЇ ПОКЛАДЕНО НАРІЖНИЙ КАМІНЬ ПІД БУДОВУ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ НА КОШТ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

Дев'ятин, Югославія (М. Р.) — У неділю, 27-го червня 1971 у цій місцевості з українським населенням у знищеному землетрусом два роки тому районі Баня Луки відбулася зворушлива і багатомовна урочистість покладення наріжного каменя під будову української школи за гроші американських українців, що їх зібрав на допомогу потерпілим від землетрусу Злучений Український Американський Допомоговий Комітет (ЗУАДК). Поважну частину цих фондів, разом із великою допомогою в одягах, харчах і медикаментах передано на допомогу потерпілим після землетрусу, а залишені фонди, разом із поважною дотацією від Української Щадниці у Філядельфії, призначено тепер на будову більше ніж потрібної в тому районі української школи. Як колись допомога, так і тепер будова школи ведеться при повній співпраці та активній допомозі югославських властей. Урочистість покладення наріжного каменя під школу відбулася, як згадано, в неділю, 27-го червня, зараз після Служби Божої в українському католицькому обряді. В урочистостях взяло участь понад 300 осіб та пів сотні місцевих і позамісцевих репрезентантів. ЗУАДКомітет репрезентував на цій врочистості його европейський директор п. Михайло Рудко, як також молодий архітект з Філядельфії, інж. І. Бережницький, який в порозумінні із ЗУАДКомітетом запроєктував будинок школи. Першим промовив заступник перешкодженого предсідника місцевої Общини п. Сумаруціц, висловлюючи вдячність американським українцям та їх харитативній централі ЗУА-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Буде створена Крайова Агенція для перемоги над раком

Вашингтон, Д. К. — Сенат проголосував 79 голосами „за" проти лише одного за тим, щоб у найшвидшому часі створити єдину центральну Агенцію для перемоги над раком (пістряком). До тієї агенції ввійде Крайовий Раковий Інститут, найстаріша й найбільша інституція в ЗСА для боротьби проти тієї загрозливої хвороби. Єдиний сенатор, який голосував „проти", демократ Дж. Нелсон, сказав, що він побоюється, що створення такої нової державної агенції зможе завдати лиха дотепер витвореній складній системі інституцій для боротьби з раком. Президент Ричард Ніксон у літньому Білому Домі в Сан Клементе, Каліфорнія, заявив, що такий законопроєкт є „першим важливим кроком у виконанні всекрайового зобов'язання" — провадити швидше й наполегливіше досліди й розпочати рішучу боротьбу проти хвороби раку, що має багато познак епідемії XX сторіччя. Президент закликає Палату Репрезентантів, щоб вона швидко підтримала законопроєкт про створення Агенції для перемоги над раком, без зволікань там, де вже немає часу чекати. У Палаті Репрезентантів деякі конгресмени мають застереження, щоб досліди над раком виділяти в окрему агенцію.

Палата Репрезентантів схвалила збільшити кредити на фінансування торгівлі з закордоном

Вашингтон. — У висліді довгих і палких дебат над проблемами поширення закордонної торгівлі ЗСАмерики, проведених у четвер 8-го липня ц.р., Палата Репрезентантів схвалила експортні кредити для фінансування Експортно - Імпортним Банком, але ж водночас із цим висловилася проти лібералізації торговельних взаємин із країнами комуністичного бльоку, зокрема із Совєтським Союзом та Комуністичним Китаєм. 207 голосами проти 153 Палата затримала в силі існуючі досі заборони й обмеження торгівлі з тими комуністичними країнами, які постачають зброю і військовий виряд для Північного В'єтнаму, тобто з усіма східньо-европейськими комуністичними державами за винятком Югославії. Пропонований палатною комісією для справ банківництва й валюти законопроєкт передбачав полегшення обмежеть торгівлі з країнами комуністичного бльоку, уповноважуючи Президента схвалювати згідно з його розсудом фінансування Експортно - Імпортним Банком торговельних взаємин з цими державами. Дискусія й голосування над згаданим законопроєктом виявили наявність великої консервативної більшости в Палаті Репрезентантів, неґативно наставленої до поширення політичних чи й торговельних взаємин з державами комуністичного бльоку. Експортно - Імпортний Банк був створений в 1945 році, як незалежна агенція, з метою фінансувати торгівлю ЗСА з іншими країнами світу.

В Арґентині проголошено економічний плян, як підготову до демократичних виборів

Буенос Айрес. — Військовий президент Арґентини генерал Алехандро Ляниуссе повідомив про урядовий плян зміцнити арґентинську економіку настільки, щоб потім можна було провести вільні демократичні вибори. Президент - генерал сказав про це у давно очікуваній промові. Економічну програму розвитку президент тісно пов'язав з політичними заходами. Економіка в країні перебуває у важкому стані, а політичні партії заборонені від 1966 року, коли військовики здійснили переворот і усунули від влади президента Артуро Ілію. Впарі із реалізацією нового пляну економічного розвитку, в Арґентині має бути дозволена діяльність різних політичних партій, а до урядових виборів будуть допущені їхні кандидати, включно з кандидатами від перонїстів — партії колишнього президента Арґентини Хуана Перона, який перебуває в екзилі в Еспанії. В Арґентині панує інфляція. За останні 5 місяців кошти прожитку зросли на 18 відсотків, багато непорозумінь і невдоволення існує між працедавцями і робітниками. Покищо президент Ляниуссе, який є одночасно головнокомандуючим арґентинською армією спирається в своїй праці головно на підтримку армії, але намагається вести країну до більш демократичних форм правління.

Комуністи далі ведуть пропаґанду на Паризькій конференції про В'єтнам

Париж. — На 120-му з черги засіданні Паризької конференції про В'єтнам 8 липня ц. р. голова американської делеґації Дейвід Брус запропонував, щоб наступне засідання, що має відбутися в найближчий четвер, було засекречене, щоб можна було свобідно і без пропаґандивних фраз присвятити розглядові останньої комуністичної мирової пропозиції. Брус заявив, що комуністична пропозиція з її сімома точками „не вважаючи на деякі нові елементи не зміняє ваших давно підкреслюваних вимог та не вказує на ваше бажання закінчити війну". Тому він запропонував, щоб на наступному засекреченому засіданні „можна було дальше розглянути вашу пропозицію, як також передискутувати наші пропозиції. Такий форум, вільний від світел реклями та без потреби складати публічні заяви, за винятком тих, на які ми погодились би, може створити кращу атмосферу для продуктивної дискусії". Але комуністи з місця відкинули ту американську пропозицію, закинувши їй, що вона є „перфідним маневром", за яким криється американська відмова визначити термін відкликання всіх збройних сил з В'єтнаму. Делеґатка В'єтконґу пані Ті Бінь заявила, що на найближчому засіданні американська делеґація мусить відповісти, чи вона вважає комуністичну мирову пропозицію за базу для переговорів, котрі точки з тієї пропозиції приймає та котрі відкидає і чи, зокрема, американський Уряд погоджується припинити свою дальшу підтримку „лакейському" режимові президента Нгуєна Ван Тієу у Південному В'єтнамі. Однак, не вважаючи на неґативний вислід засідання Паризької конференції в минулий четвер, західні коментатори вважають, що за кулісами продовжуються контакти, націлені на поведення ділових мирових переговорів. Президент Р. Ніксон прийняв в той сам день, 8 липня ц. р. на довшій розмові державного секретаря Вілліяма Роджерса, обмірковуючи з ним — як твердять газети — ситуацію довкола останньої комуністичної пропозиції на замирення. Та пропозиція вимагала відкликання збройних сил ЗСА з В'єтнаму до 31-го грудня ц. р. з одночасним звільнюванням американських воєнних полонених комуністами, але промовчувала дальше поведення північно-в'єтнамського війська у Південному В'єтнамі, виключала перемир'я у Ляосі і Камбоджі та вимагала негайного створення коаліційного уряду в Південному В'єтнамі з участю комуністів.

Японія хоче приязни з ЗСА, але відмовляється збільшити своє військо

Токіо. — Новий японський міністер закордонних справ 66-річний Такео Фукуда заявив, що Японія мусить вжити приспішених заходів, щоб взаємини з Америкою поставити на базі „обопільної користи і рівности", та що не може допустити до погіршення американсько-японських відносин, бо це „мало б трагічні наслідки не тільки для наших двох країн, але й цілого світу". Такео Фукуда був в попередньому уряді міністром фінансів і він говорив у пресовому інтерв'ю про необхідність закінчити мирно й за обосторонннім порозумінням спір з ЗСА щодо експорту японських текстильних виробів, зокрема шовків, який шкодить американському текстильному промислові. Водночас Такео Фукуда підкреслив, що японська конституція забороняє зберігати більше збройних сил, як вони потрібні виключно тільки для власної оборони, і тому Японія „не може причинитись до світового мира коли йдеться про збройні сили. Америка мусить визнати цей факт". Ця остання заява японського міністра стосується наполягання Америки, щоб Японія побільшила свої збройні сили настільки, щоб могла перейняти від Америки частину відповідальности за безпеку на Далекому Сході, після того, як Америка поверне Японії Окінаву й забере відтіль свою атомову зброю. В цій справі саме тепер перебуває в Японії американський секретар оборони Мелвін Лерд. У цій дискусії сильним атутом японського уряду є факт, що це власне Америка, конкретно ген. МекАртур, протиктувала Японії, після японської капітуляції, нову конституцію, яка забороняє їй втримувати великі збройні сили.

Євгеній Євтушенко виголосив контроверсійну промову на з'їзді письменників у Москві

Москва. — Російський совєтський поет українського походження, з давніх поселенців у Сибіру, 37-річний Євгеній Євтушенко, виступив на п'ятому з'їзді Спілки Письменників СССР у Москві з промовою, в якій сказав, що сталінські часи повинні ніколи не повернутись до „совєтського суспільства" та що прийшов час зліквідувати „заборонені теми" в совєтській літературі. Його промова була єдиним виступом, що мав виразно контроверсійні моменти, з-поміж усіх делеґатів з'їзду, в якому беруть також участь письменники з України, як М. Бажан, О. Гончар, П. Панч та ін. Текст промови Є. Євтушенка був відомий в інтелектуальних колах у Москві за кілька днів перед її виголошенням. У середу 7-го липня її було опубліковано в московській „Литературной Газете". Факт публікації промови Є. Євтушенка з гострими випадами проти сталінізму мав би показати, що в СССР наступило нібито деяке відпруження в прилюдних дебатах над протирічними темами. Є. Євтушенко сказав, що „одного дня наші сини й дочки повиростають і запитають нас: „Батьку, а що ти робив у ті часи?" Заторкуючи питання літературної тематики, Є Євтушенко сказав, що як для доброго вчителя немає „заборонених тем", так повинно бути й для письменника, однак з тексту промови виходить, що все це стосувалося давніх, сталінських часів. Є. Євтушенко лаяв письменника-неповоротця Анатолія Кузнєцова, який залишився жити в Англії, і критикував режимного романіста Всеволода Кочетова за його твір „Чого ви бажаєте?" Під кінець промови Євгеній Євтушенко скритикував також тих совєтських письменників, які промовчують у своїх творах факти, що царський російський режим був режимом поневолювання й пригнічування.

ЗАКЛИК УККА У 50-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

В січні цього року минуло 50 літ, коли почав своє існування у Відні Український Вільний Університет. Згодом він переніс свою працю до Праги, а по Другій Світовій Війні його осідком є Мюнхен в Німеччині.

Це єдина Українська Висока Школа поза межами України, що безперервно через 50 літ стоїть на службі української культури.

На своєму шляху довелося Українському Вільному Університетові міняти місце осідку, але не змінив він ідеї, яка лягла в основу його діяльности. В році свого постання — в 1921 — він поставив собі такі завдання: „Служити потребам рідного краю і рідного народу. Приготовляти нашу молодь до діяльности в українських інституціях як на еміґрації, так і в майбутньому в рідному краї. УВУ має організувати працю і дати можливість ученим, що опинилися за кордоном, продовжувати свої фахові студії і тим самим піддержувати українську науку". У висліді тієї праці появились за час 50-літнього існування Університету сотні підручників, монографій, наукових збірників. УВУ очолювали впродовж 50-літнього існування світлі постаті української науки. Згадати б першого ректора проф. д-ра Олександра Колессу, а за ним йдуть такі науковці: проф. Іван Горбачевський, б. міністер Охорони Здоров'я Австрійського уряду, проф. Дмитро Антонович, проф. Степан Дністрянський, проф. Федір Щербина, проф. Вадим Щербаківський та проф. Іван Мірчук. Сьогодні УВУ очолює проф. Володимир Янів, що піднявся почесного завдання відзначити 50-тилітню працю Унітерситету.

Високо доцінюючи пройдений шлях Українського Вільного Університету, Український Конґресовий Комітет Америки рішив дати протекторат над тими ювілейними відзначуваннями, які в цьому році будуть проходити в ЗСА. Закликаємо наші організації і все громадянство взяти активну участь в тих імпрезах, які будуть улаштовані осінню цього року у всіх більших осередках українського поселення в ЗСА.

Одночасно просимо всіх, щоб, доцінюючи працю УВУ на майбутнє, допомогли своїми щедрими датками Українській Високій Школі цю важливу працю продовжувати.

Екзекутива

Українського Конґресового Комітету Америки

Ню Йорк, липень 1971 року

Почалися перші виклади в 50-літньому Українському Вільному Університеті

Мюнхен (і. о.) — Тут 1-го липня 1971 р., тобто в ювілейний рік Українського Вільного Університету, розпочалися перші виклади для студентів на філософічному факультеті 50-літнього ювілята. Формою цьоголітній семестр почався по-діловому, по-науковому, без „фанфарних" ювілейних „вступів", промов, імпрез і т. п. Як і належить найстаршому українському університетові у вільному світі, в його стінах з першого дня викладів запанувала здорова, українська, наукова атмосфера. Семестр почався викладами двох „слонів" нашої Альма Матер: сеньйорки української історичної науки і декана Філософ. Ф-ту пані проф. д-р Н. Полонської-Василенко та найжвавішого з усіх дотеперішніх ректорів УВУ, соціолога, психолога й літературознавця проф. д-ра В. Янева.

З понад 50-літнім стажем професора історії, 87-літня пані декан дала вступну лекцію до історіографії п. н. „Джерелознавство", в якій вона подала цілу низку матеріяльних і духовних джерел, які доводять, що Україна щонайменше старша на цілу величезну історичну добу від Московщини, що християнство Україна мала вже за Аскольда в 9-му ст., довела абсурдність т. зв. Норманської теорії про впливи варягів на Україну, продемонструвала відрубність та різні коріння української й російської культур і поділилася зі своїми студентами прикладами історичних літописних фантазій і леґенд, що їх Москва використовує й досі для своєї теорії „старшобратства". Треба бачити і чути, як зжилася пані Полонська зі своєю українською правдою про історичне минуле нашого народу, якою феноменальною пам'яттю вона володіє, не користуючись ніякими нотатками, орудуючи датами, цифрами, назвами, подіями сивої давнини. Не тільки змістом своїх викладів, а й своєю власною особистою поставою вона впоює в душі й голови студентів любов до пізнання ними свого національного „я".

Ректор проф. Янів дав вступну лекцію до пізнання соціяльних ідеалів на осно-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Захалявний „Український Вісник" опубліковано окремим книжковим виданням

Париж. — Заходами й у видавництві Першої Української Друкарні у Франції й Українського Видавництва „Смолоскип" ім В. Симоненка в Балтіморі, ЗСА, опубліковано окремим книжковим виданням два перші числа „Українського Вісника", поширюваного в Україні захалявного органу вільної української думки. Появилося це видання п.н. „Український Вісник", як число 10-е Бібліотеки „Смолоскипа" в серії Документи ч. 5. До книжкового видання включено минулорічні випуски „Українського Вісника" — ч. 1 за січень 1970 і ч. 2 за травень 1970. На зміст обох цих випусків склалися матеріяли найрізноріднішого змісту, в першій мірі такі, які промовчуються і не висвітлюються офіційною совєтською пресою, але ж основні й важливі для зрозуміння процесів, які відбуваються в Україні і проблем, які виникають в умовах совєтського режиму, зокрема у зв'язку з порушеннями свободи слова й інших демократичних свобід, загарантованих на словах совєтськими конституціями, але не дотримуваних органами совєтської влади. В першому випуску надруковані м. ін. матеріяли про кампанію проти Івана Дзюби, про арешти діячів української культури й молоді і про судові процеси над ними, про події у зв'язку з листом творчої молоді Дніпропетровщини, про долю ув'язненого С. Караванського, про утискування священиків і віруючих людей, хроніка судів, арештів, трусів, допи-

(Закінчення на стор. 3-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Смерть в ув'язненні

Засудження до страти чи навіть виконання смертного вироку не викликають такого враження, як передчасна смерть ув'язненої людини в самій таки тюрмі чи іншому місці „відокремлення". Для тих, що їм суджено було заглянути смерті у вічі під екзекуційною стіною чи на ешафоті, не було ніяких виглядів, жадних надій на життя. Тих, що помирають у в'язниці, чекала евентуальна воля, можливість продовжувати життя і боротьбу, що за неї вони каралися в ув'язненні.

Незглибно трагічною, такою, як важка доля його ж народу, була передчасна смерть довголітнього політичного в'язня совєтських тюрем і концентраційних таборів, мужнього і незламного українського націоналіста 60-літнього Михайла Сороки, чоловіка засудженої на 25 років і ще й далі ув'язненої за харитативну службу для Української Повстанської Армії Катрусі Зарицької. Два рази в своєму довгому житті був суджений Михайло Сорока. Перший раз в 1940 році за свої переконання й участь в націоналістичному русі. Відбувши восьмирічний вирок і звільнений в 1948 році, Михайло Сорока був арештований вже наступного року й засуджений до кари смерти за те, що, перебуваючи в концтаборах ославленої Воркути, був співучасником підпільної організації українських політичних в'язнів, яка поклала собі метою боротися за самостійність України навіть у страхітливих умовах концтаборового побуту й тиску. Засуджений до кари смерти, поглянувши безпосередньо їй у вічі, Михайло Сорока залишився живим із заміною смертної кари на дальших двадцять і п'ять років ув'язнення. Прийнявши й цей вирок, що рівнявся в совєтських умовах присудові на повільну, але ж певну й неминучу смерть, Михайло Сорока, як свідчать про це усі, що разом із ним каралися по концтаборах і тюрмах, залишився непримиренним борцем за людські й національні права людей, в'язнених московським режимом.

Не витримало тільки серце Михайло Сороки в цій безперервній боротьбі. Перестало битися в момент, коли й він далі змагався за своїх друзів, за майбутнє свого народу, сподіваючись продовжувати цю боротьбу вже після звільнення — через сім років, що залишилися йому до кінця вироку. І тому ж перед славною пам'яттю його схиляється вся Україна — і та, що на рідних землях, і та, що в тюрмах і в концтаборах, і та, що в діяспорі — в усіх країнах світу.

Шантаж полоненими

Останню комуністичну пропозицію щодо замирення у В'єтнамі американський коментатор Стен Картер назвав „солодкою пігулкою з гірким зерном": посолоджену оболонку становить зобов'язання звільнити американських воєнних полонених до кінця цього року, але гірким зерном є замаскована облудними фразами загроза захоплення комуністами влади у Південному В'єтнамі. Комуністи вимагають, щоб до кінця цього року Америка забрала геть з В'єтнаму всі свої збройні сили й усю зброю, зліквідувала всі свої тамошні бази та не залишила навіть військових дорадників Південному В'єтнамові, — але мовчать про дальшу ролю північно - в'єтнамської армії на території Південного В'єтнаму. Вони вимагають створення коаліційного уряду, з участю комуністів. Вони вважають, що воєнне перемир'я може стосуватися тільки американців і комуністів, але не комуністів і Південного В'єтнаму. Врешті, вони обмежують виміну полоненими і воєнне перемир'я тільки до терену В'єтнаму, виключаючи Ляос і Камбоджу.

На все це Америка — за комуністичною пропозицією — повинна погодитися за ціну повороту на Різдво до дому американських полонених. Таким чином Північний В'єтнам, знехтувавши підписану ним Женевську конвенцію, шантажує Америку долею нещасних воєнних полонених. За ціну їх звільнення комуністи вимагають припинення дальшого вишколювання й озброювання південно-в'єтнамської армії: вони лякаються завершення процесу в'єтнамізації В'єтнамської війни. Але комуністичний „міністер" пані Ті Бінь заявила, що ті пропозиції не мають ультимативного характеру, у тих пропозиціях згадується про „гарантії", а член Політбюра компартії Північного В'єтнаму Ле Дук То заявив готовість стрінутися з дорадником президента Ніксона Генрі Кіссінґером, як той прилетить до Парижу. Ото ж трудно відкинути гуртом всі ці комуністичні пропозиції. Радила над ними Рада Безпеки у західньому Білому Домі в Сан Клементе у Каліфорнії. За всією вірогідністю — ЗСА виступлять з контрпропозиціями. Якщо вив'яжутся з цього ділові переговори — то це вже теж буде поступ.

ПІД ЗНАКОМ... „БУРЖУАЗНОГО НАЦІОНАЛІЗМУ"

Совєтська публіцистика українською мовою, не тільки газетна чи й журнальна, але й наукова, присвячує все більше уваги загрозі ідей „українського буржуазного націоналізму" й конечності посиленої боротьби з ним у всіх ділянках духової культури, у філософії, в соціології, в історичній науці, в літературі, в мистецтві тощо. Немає сьогодні інколи вже й одного числа якогось журналу чи й окремого наукового видання, в яких совєтські експерти від боротьби з „буржуазним націоналізмом" не виступали б проти цього ворога число один в сучасній підсовєтській дійсності.

В жовтні минулого року була зорганізована в Києві навіть окрема республіканська „наукова" конференція на тему „Ленінізм і актуальні питання боротьби проти буржуазної ідеології", звідомлення із якої надруковано в цьогорічному другому числі відновленого в 1969 році, після понад сорок років перерви, журналу „Філософська думка". Зібрані на цій конференції доповідачі — совєтські вчені з різних осередків Совєтського Союзу — з Москви, Києва, Харкова, Львова, Одеси й Житомира, — не залишили й сухої нитки на отому незнищенному „буржуазному націоналізмові", висвітлюючи усі його найрізнородніші аспекти. Загальний напрям і тон надавали старшобратні доповідачі з Москви, лаючи „буржуазних націоналістів", усякого типу „ревізіоністів", як також західніх „совєтологів" за... „фальсифікації марксизму - ленінізму" і з'ясовуючи „основні напрями, зміст, форми і методи сучасного антикомунізму". Вже тільки після московських мали змогу виступати також й київські, харківські чи одеські експерти від „буржуазного націоналізму". Один із них — історик за фахом — Р. Г. Симоненко говорив на таку „наукову" тему, як „Український буржуазний націоналізм на службі антикомунізму". Другий із доповідачів, доктор філологічних наук і навіть професор Київського університету, автор численних погромницьких пашквілів проти „буржуазного націоналізму" В. Ю. Євдокименко подвизався на „основоположну" тему п. н. „В. І. Ленін про реакційну суть буржуазного націоналізму". Ще інший — не тільки вчений, але й дипломат П. Є. Недбайло „зосередив увагу на критиці сучасних буржуазних апріорно-спекулятивних концепцій права". Один із менше відомих експертів, киянин Ю. І. Римаренко розглядав не менше, ні більше, а „гносеологічні та класові корені українського буржуазного націоналізму". Крім названих, ще яких два десятки інших доповідачів зупинялися на різних сторінках отієї буржуазної „потвори", піддаючи критиці і „буржуазну філософію", і „буржуазні фальсифікації з проблем політичної організації суспільства", і „буржуазний та дрібно - буржуазний федералізм", і пропаґовані буржуазними націоналістами „інтеґральну демократію" та „антропологічний гуманізм". Декілька доповідачів присвятили увагу також і проблематиці „марксистського атеїзму та його наступальної боротьби проти буржуазної ідеології та антикомунізму".

Уже сам тільки побіжний перегляд зазначених тем доводить, якою основною і широкою увагою користується в підсовєтській науці чи пак науковій публіцистиці проблема „буржуазного націоналізму". Коли ж до цього додати, що згадана київська „республіканська конференція" була організована цілим рядом установ, в тому числі таких, як Наукова рада з проблем зарубіжних ідеологічних течій при Секції суспільних наук Академії Наук СССР, Наукова рада з проблем критики зарубіжних ідеологічних концепцій АН УССР, Інститути філософії та історії АН УССР, Міністерство вищої та середньої спеціяльної освіти УССР та Товариство „Знання", то це ще більше увиразнить і підкреслить важливість продовжуваної тепер, зокрема ж в Українській ССР, кампанії проти „буржуазного націоналізму". Тому ж і недаремно усі учасники конференції наголошували на тому, що „важливою умовою успіху революційних сил сучасности", тобто будівництва комуністичного ладу і закріплення його системи є широко поставлена „боротьба проти буржуазного націоналізму".

Широкий вахляр тем і проблем, пов'язаних з боротьбою проти „буржуазного націоналізму" доказує, що немає сьогодні в поневоленій Москвою Україні ніже однієї ділянки суспільного й духового життя, в якій так чи інакше не виявлялися б ідеї не якогось там „буржуазного", але справжнього українського націоналізму, того націоналізму, що прагне волі й незалежности українській нації і її свобідного існування в колі вільних народів світу. І саме цей справжній український націоналізм це та сила, яка неначе динаміт розсаджує вже сьогодні комуністичну ідеологію й систему.

бмк.

ВІДЗНАЧИЛИ МИСТЦЯ-УКРАЇНЦЯ

Париж. — На виставці релігійного мистецтва різних віровизнань у місті Бержерак, Франція, першу нагороду одержав український маляр-мистець з Парижу Омелян Мазурик за ікону „Розп'яття" в модернізованому українському стилі. У виставці брали участь мистці з Франції, Голляндії, Еспанії, Англії, Швеції, Норвеґії, Данії. Жюрі призначило тільки 5 нагород.

Віра Дорожинська

У СВІТОВОМУ КАЛЕЙДОСКОПІ

Австрієць Курт Вальтгейм, що підтримує ідею прийняття червоного Китаю до ОН (2 Китаї, 2 Німеччини, 2 Кореї) та етіопець (абесінець) Ендалькагев Маконнен, що незабаром відвідає Пейпінґ, є найбільш можливими кандидатами на становище генерального секретаря ОН.

Червоний Китай має 50 на 50 виглядів на те, щоб стати членом ОН, цієї осени без жадних грошових витрат. Національний Китай покриває великі кошти члена ОН, не тільки за малий терен, на якому знаходиться, але і за ввесь матірний терен та його населення. Мао переконаний, що його інтернаціональним обов'язком є допомога в „звільненні" та унезалежненню малих націй. З цією думкою плянує зорганізувати „Третій світовий бльок" малих націй, провідником яких буде він сам. Китаєць Гуанґ Гуа є відомим знавцем американської політики та економіки. Призначення його на посла до Канади розглядається як бажання Китаю ближче спостерігати Америку та перенести з Варшави до Оттави одну з головних кватир дипломатичних зв'язків Китаю зі світом.

Індія має проблему не тільки з холерою та тисячами втікачів із Східнього Пакістану, але і з сильним бажанням Західньої Бенґалії дістати автономію або незалежність від Індії. З Токіо повідомляють, що одинским реальним виходом в цій ситуації є об'єднання Східнього Пакістану та Західньої Бенґалії в незалежну націю.

Японія підписала з Південною Африкою договір на побудову прокатних агреґатів (сталь) на суму в 33 мільйони долярів. Фабрика буде збудована недалеко Йоганнесбурґу.

Імператор Гірогіто та його дружина є першими в історії Японії (2631 роки) володарями, що покидають батьківщину, їдучи на відвідини Европи та Аляски. Подорож розпочнеться 27-го вересня, триватиме 18 днів та коштуватиме Японії 600-800 тисяч долярів

Японські вчені винайшли синтетичну кров, що вживається на дослідах з собаками. Пес, в якого 90% крови було замінено штучною, живе 7 місяців. „Життя" синтетичної крови з людиною ще не перевірене.

Сімон Вейсентайл, відомий із своїх розшуків за співробітниками Гітлера (Адольф Айхман, 1960 р.), перенісся з Відня, де не почувається безпечно, до Швеції чи Голляндії.

Невеличка Альбанія відвернулась від Росії, зближується з Китаєм, нав'язує дипломатичні та торговельні взаємини з Юґославією та Румунією, країнами національного комунізму.

В Італії приходять до голосу нео - фашисти з 56-річним лідером Т. Альміранте. Італійці стали раптом голосувати проти комуністів, християнських демократів, що є лагідні у відношенні до комуністів, проти лівих, що організують страйки, проти державної влади..., що не могла побудувати більше лікарень, шкіл, житлових приміщень.

У Празі підготовляється показовий суд над рештками співробітників Олександра Дубчека. Першим підсудним є генерал Прхлік. Згідно із новим законом, всі послідовники ідеї Дубчека мусять бути заарештовані.

Коли совєтські танки підійшли до кордонів Польщі під час грудневого повстання в Познані, польські лідери попередили большевиків, що коли б вони перейшли кордони, то польське військо відступить на Захід і з'єднається з військами НАТО.

Французький фотограф П'єр Голлендорф заарештований поліцією Кастра на летовищі в Гавані за намір перевезти до Парижу для публікації протикастрівські твори кубинської інтеліґенції. Французька амбасада досі не знає про долю свого фотографа.

Непорозуміння між деголлістами та лівими у французькому парляменті викликає термін каденції, на який вибиратиметься черговий президент (1972 р.). Де-голлісти домагаються продовження урядування президента (як і тепер) на 7 років, ліві обмежують його до 4 років.

Швайцарія випробовує нові „біоритмічні" годинники, що не тільки показуватимуть час в даний момент, але і стан фізичного та ментального здоров'я свого господаря.

Совєтський шпигунський сателіт 14 днів непорушно „провисів" над Ізраїлем, фотографуючи позиції далекосяжних ракет та стратегічних об'єктів країни.

Починаючи від 1955 року большевики видали 15 міль-ярдів долярів на озброєння чужих держав: 4.15 мільярда для Єгипту та 3 мільярди для Північного В'єтнаму.

Л. Брежнєв домагається зменшення збройних сил ЗСА і держав НАТО в Европі, а рівночасно Совєтський Союз збільшив у Центральній Східній Европі та на західніх кордонах в часі від 1966 до 1971 року свої військові сили з 1.7 мільйонів вояків (137 дивізій), наземних сил до 2 мільйонів вояків (163 дивізій). Кількість танків, нової конструкції Т-62 з 115 мм. гарматами збільшилася з 51.000 до 55.000. Всі дивізії озброєні новими ракетами.

Публікування документів Пентаґону викликало захоплення в Москві, в Ганої, Пейпінґу і в Гавані, бо ж, мовляв, преса в ЗСА бореться проти влади. Парадоксом в цьому є те, що досі комуністична пропаганда твердила, ніби преса за кордоном є на службі капіталістів та під їх цензурою.

Незвичайний ріст вживання наркотиків в країні стурбував президента Ніксона. Не виключено, що він запропонує Конґресові створити нову агенцію для боротьби з цим лихом.

Із закінченням війни у В'єтнамі військова кар'єра виглядатиме досить привабливо. Не враховуючи мешкання, харчів, медичного забезпечення та однострою, добровольці за перший рік служби у війську діставатимуть 5000 долярів, через 18 місяців 6500 долярів. Молодший старшина одержуватиме 9000 дол. річно.

Північний В'єтнам має 450 полонених вояків - американців, які могли б бути виміняні на полонених, що знаходяться в Південному В'єтнамі. Однак на 570 полонених комуністів зголосилося з бажанням повернутися до Північного В'єтнаму всього тринадцять.

Генерал С. В. Абрамс весною 1972 року одержить призначення на вище становище в Пентаґоні. Досі ще ніхто з американських генералів не погодився стати головнокомандуючим американських військ під час цілковитого їх відтягнення з В'єтнаму.

Губернатор Алябами Воллес заплянував обіди в Пенсильвенії, Ню Йорку, Каліфорнії, прибуток з яких мав би бути використаний в евентуальній кампанії за його вибір на президента. Під час кампанії він хоче атакувати ліберальну пресу, виступати за зменшення коштів на оборону, переводжування дітей з одної школи до другої та проти державних податків, які великим тягарем впали на середню клясу Америки. Серед всіх можливих кандидатів в президенти від Демократичної партії найбільшою популярністю користається покищо сенатор Тед Кеннеді. Його люблять мурини, католики та молодь.

Негритянські лідери та конґресмени ще не рішили, чи створити власну партію, яка поставила б свого кандидата на президента, чи запропонувати існуючим партіям номінацію негра на віце - президента.

ПОТРЕБА БЮР ПОДРУЖНІХ ЗВ'ЯЗКІВ

До голосів української преси в ЗСА і Канаді про потребу створення українськими жіночими суспільними організаціями Бюр Подружніх Звязків долучив свій голос журнал „Українське Православне Слово" в Бавнд Бруку, Н. Дж., орган Консисторії Української Православної Церкви в ЗСА. В числі з червня 1971 р. у статті „Як пропадають наші діти" М. Погідний пише: „... Відчувається потреба відкрити „Бюро супружних зв'язків" для нашої молоді та її батьків, що бажають поженити своїх дітей із своїми. Парафії віддалені на десятки миль між собою. Отже, це був би найкращий спосіб помогти молоді знайомитися й женитися... Найвищий час взятися до діла: роки біжать, діти ростуть, і треба хоч трохи зупинити той асиміляційний процес, що йде своїм ходом".

З НАШИХ БУДНІВ

Згадуючи З'їзд Мирян

Нашу газетярську професію можна б подекуди прирівняти до служби вояка-фронтовика: ти ніколи не можеш вгадати чи передбачити де, куди і коли тебе ця служба кине, на яку, сказати б, позицію. Таке сталося і зо мною в пам'ятну суботу, 19-го червня цього року: замість танцювати на весіллю, на клаптику України, — я опинився в Українському Народному Домі в Ню Йорку, на З'їзді Мирян...

Цим я не хотів би сказати, що участь в мирянському з'їзді створює таку саму небезпеку для життя чи здоров'я репортера, як, скажемо, репортерська служба на в'єтнамському фронті чи в якійсь іншій Камбоджі... Все ж таки „аксиденти" трапляються, як тут, так і там. Тому й, мабуть, один з панів-комітетових, колеґа Я. Пастушенко, привітав мене у дверях Народного Дому такими словами:

— А ти, приятелю, для всякого пожарного випадку, почепи собі на грудях карточку, яку газету ти репрезентуєш! А то можеш дістати по шапці навіть не знаючи завіщо чи за кого... А найбільше сокотися місцевого побожного жіноцтва!

Після такої осторогу, я старався не лізти на очі деяким активнішим мирянам з Ню Йорку і з Філядельфії, а все так маневрував, щоб стояти поблизче полум'яного поборника й ентузіяста патріярхального руху, Йосипа Йосиповича Гірняка. В критичному моменті, думав я собі, наш славний корифей напевно мене порятує, коли вже не своєю повагою й авторитетом, то бодай своєю палицею, яку тепер завжди носить.

Треба справді подивляти, а то й схилити голову перед громадською активністю нашого видатного майстра сцени, що на 77-му році життя і після кількох складних операцій, не уникає участи в жадній поважній, культурній чи громадській імпрезі, ну, а без маніфестацій та демонстрацій він, просто, жити не може! Так, для прикладу, на многолюдну маніфестацію в обороні Валентина Мороза Й. Гірняк пішов майже з операційного стола, заледве тиждень після того, як д-р Сай, його ж таки фамілиянт, видобув Йосипу Йосиповичеві здоровенний камінець з жовчі!

Ми тупцювали попід Об'єднані Нації втрійку: маестро Йосип Гірняк, п. Степан Бардиґула, знаний кацетник і політв'язень, та й нижче підписаний. Мої камрати розповідали свої кримінальні й кацетні спомини-переживання, а я слухав. Пригадую, що Йосип Йосипович навіть трохи хвилювався тим, що молоде покоління заголосно маніфестує та й репетує „Фрі Мороз!" — не дає тобі, мовляв, спокійно побалакати, споминати давні дні. Коли почав формуватися похід під совєтську амбасаду, маестро поблагословив нас обидвох, Степана та й мене, і сказав:

— Ну, хлопці, ви — молоді-бойові, маршуйте під амбасаду без мене. Мені, пенсіонерові, треба шпарувати рештки сил на маніфестацію в Йонкерсі!

Честь і слава таким пенсіонерам! Хай нам сто літ живуть і добру пенсію беруть!

Ікер

Степан Чорній

ЛЕСЯ УКРАЇНКА — ДРАМАТУРГ-НОВАТОР

(4)

Антитези любов та ненависть — це глибоке й непохитне credo Лесі Укураїнки. Устами Міріям („Одержима") Леся твердить, що не може бути справжньої любови без ненависти, і справжньої ненависти без любови. Свою любов Л. Українка спрямувала на Україну, а ненависть на всіх її ворогів і фальшивих і лицемірних друзів. Це Лесине credo заключається в символічному оригінальному втіленні: Міріям любить великою любов'ю тільки Месію. Міріям надмірно — гостра індивідуалістка. Своєму надмірному індивідуалізмові вона знаходить тільки один вихід у принесенні себе в жертву.

Перебуваючи підряд дві зими 1901-1902 і 1902-1903 в Сан-Ремо в Італії, Л. Українка працювала над новою драматичною поемою „Вавилонський полон", яку остаточно закінчила 15 лютого 1903 р. Вперше поема та була надрукована в альманасі „Нова Рада" (Укр. літ. альманах під редакцією М. Старицького, О. П. Косач, Л. М. Старицької, І. М. Стешенка. Видання київського літ.-артистичного товариства, Київ, 1908).

У 1904 р. (11 жовтня) на хуторі „Зелений гай" Л. Українка написала драм. поему „На руїнах", яка тематично пов'язана з „Вавилонським полоном". Надруковано вперше в збірнику „З неволі" у видавництві „Запомога" у Вологді в 1908 р.

В обох творах — у „Вав. полоні" і „На руїнах" Л. Українка відобразила картину розбрату на зруйнованій батьківщині юдеїв взвилонським царем Навуходоносором. Пророчиця Тірца („На руїнах" підбадьорює зневірених і пригноблених юдеїв, а коли це не помагає, вона кидає в хвилі Йордану арфу, національний юдейський інструмент, під звуки якого плакав пророк Єремія, та грав на ній сам цар Давид. Тірца втопила арфу тому, що вона своїм квилінням закликала лише до плачу над руїнами.

Колись живії, струни тяжко
стогнуть
під мертвим доторканням
мертвих рук...
Добудь нові слова, нові
струни,
або мовчи — могили
не співають, —
каже Тірца до співця.

Пророчиця Тірца, як і пророк-співець Елеазар у „Вав. полоні", інакше розуміє національно-визвольну боротьбу, ніж юрба та її провідники — пророки з левітами. Тірца закликає народ відбудувати Єрусалим і розпочати в ньому нове життя.

Час братися до іншої сівби
і ждати інших жнив...
Устань, Ізраелю!
Зори плугами
це бойовисько, не давай ні
кроку
землі обітованої. Посій
понад границями пшеницю
добру,
відгородись житами від
пустині.
Склади каміння все
у підмурівки,
Щоб не казали люди:
тут руїна;
щоб мовили: колись тут
стане дім!

Але юрба і тупоумні її провідники проганяють Тірцу в пустиню за те, що вона посміла зневажити національний інструмент — арфу.

Ніяк не можна погодитися з дивовижною аналізою „Вав. полону" і „На руїнах" А. Музички, який наївно намагався доказати, що Леся Українка в цих творах висловлює свої „бажання та заходи погодити в національнім питанні російських і українських соціял-демократів, що представлені в виді самарійських та юдейських пророків"[27]).

Леся Українка — поет-громадянин поневоленого українського народу Москвою і для неї, як і для інших укр. письменників кровнорідною була символічна тематика „вавилонського полону та руїни" матері-України, що томиться віками в московському полоні, і, як пророчиця Тірца, Леся Українка вважала своїм святим обов'язком будити Україну зі сну неволі і вказувати шлях боротьби за її національне й соціяльне визволення.

Дивлячись на обидва ці Лесині твори з точки зору нинішнього дня, ми переконуємося, що так, як ось майже 70 років тому, так і тепер вони дуже актуальні і яскраво віддзеркалюють сьогоднішню нашу гризню й розбрат, нашу національно-духову руїну, і, о якже справді з могутньою силою кличе нас Лесин пророчий заклик:

Час братися до іншої сівби
і ждати інших жнив?..

Інакше від А. Музички інтерпретує символічне значення „Вав. полону" і „На руїнах" М. Євшан, який пише: „Чоловік мусить мати свою внутрішню свободу, з раба буденщини переродитися в слугу вищої справи. Так і тільки так скінчиться „Вавилонський полон", воскреснуть руїни і буде збудовано в новім Єрусалимі храм новий. Те все мусить вичитати і до себе віднести сучасний українець... Бо для кого ж писані такі твори, як „Вав. полон" або „На руїнах", про кого пише вона, (Л. Українка, С. Ч.) зображуючи прострацію, духову розтіч та рабство гебреїв „над вавилонськими ріками"? Про кого говорить пророчиця Тірца, коли каже про святі руїни, що служать нашій ганьбі, про струни, що тяжко стогнуть під мертвим доторканням мертвих рук?"[28])

До цієї теми Л. Українка повертається також у 1906 р. у невеликому діялозі „В дому роботи, в країні неволі". Тут авторка теж зображує московський полон українського народу.

Драматичну поему „Кассандра" написала теж в основному за два зимові сезони 1901-1902 і 192-1903 в Сан-Ремо, яку остаточно закінчила в Ялті 1907 року. В „Кассандрі" Л. Українка змалювала в символічних образах ніщо більше, як „Іліяду українського народу". В образі пророчиці Кассандри Л. Українка втілила глибокий патріотизм і відданість своєму народові. Кассандра бачила гірку правду трагедії свого народу, але вдіяти нічого не могла, бо в неї бракувало сильної волі, щоб піднести меч і вбити ворожого шпигуна. Кассандра знала правду, але не вміла керувати тією правдою і не змогла відвернути трагедії свого народу.

Тему патріотизму й національної зради змалювала Л. Українка в драматичній поемі „Бояриня" (1910), в якій вона відобразила історичну тему, а саме добу руїни. Доба ця оспівана в історичних піснях та думах, в „Історії Русів", в літописі Самовидця; до неї зверталися укр. письменники такі, як Т. Шевченко у вірші „Заступила чорна хмара та білую хмару", згодом П. Куліш у „Чорній раді".

Добу руїни змалював Микола Костомаров у повісті „Чернігівка" (1881), на цю ж тему Д. Мордовець написав історичну повість „Дві долі" (1898), Карпенко-Карий драму „Гайдзи" (1902), С. Черкасенко „Про що тирса шелестіла" та Л. Старицька-Черняхівська написала історичну драму „Гетьман Дорошенко" (1910).

[27]) А. Музичка: „Леся Українка", ДВУ, 1925, стор. 70.
[28]) М. Євшан: „Леся Українка", ЛНВ, 1913, X, стор. 53.

(Далі буде).

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ, ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

Нові відділи Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦеркви

Менвіл, Ню Джерзі

Дня 2-го травня 1971 р. у Менвіл, Ню Джерзі відбулись основуючі зборн Відділу Т-ва за Патріярхальний Устрій. На зборах був присутній голова Крайової Управи Т-ва, д-р З. Гіль, який виголосив інформативну доповідь. Він вказав на сучасний стан у нашій Церкві та закликав, щоб миряни брали активну участь в зорганізованому мирянському русі. Після доповіді розвинулась жвава дискусія і обмін думками. Збори рішили основати Відділ Т-ва, а для його керівництва вибрали Управу, яку очолив Дмитро Рохман — голова, Матіїв Василь — секретар і інші.

Лудлов, Массачусетс

В неділю, 6-го червня ц. р. відбулись основуючі зборн Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦеркви у Лудлов, Массачусетс. Під час зборів загально інформативну доповідь про стан в нашій Церкві виголосив інж. Іван Чопик. Доповідач вже довший час був у контакті з членами Крайової Управи Т-ва та активно співпрацював. Він у своїй доповіді не тільки говорив про проблеми нашої Церкви, але також про працю Т-ва. Після спільного обміну думок присутні вирішили основати Відділ Т-ва та обрано Управу: інж. Іван Чопик — голова, Іван Ганушак — заступник голови і голова Церковного Комітету, Володимир Кривулич — секретар. В члени Т-ва вписалось 37 осіб. Лудлов — це невелика українська громада яка під сучасну пору немає українського католицького священика.

Гемстед, Ню Йорк

Заходами Ініціятивної Групи в складі: інж. Богдан Подолюк, Андронік Копистянський, інж. Микола Курчак і Степан Шмотолоха в неділю 13-го червня 1971 р. відбулись основуючі збори Відділу Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦеркви. Збори в імені Ініціятивної Групи відкрив, Богдан Подолюк, привітавши приявних на зборах мирян, організаційного референта Крайової Управи Т-ва Миколу Галіва і від Студентського Ад Гок Комітету — Михайла Савчака. Б. Подолюк розказав присутнім про проведену працю на терені Гемстеду Ініціятивною Групою. Відмітив, що спершу була навіть згода місцевого пароха, щоб Відділ Т-ва на терені Гемстеду основувати, але в останній хвилині, він поставив себе до цієї справи холодно. Для керування зборами присутні обрали президію: Степана Шмотолоху, на голову, а Миколу Курчака на секретаря. Голова Ст. Шмотолоха подякував за вибір і попросив до слова Миколу Галіва, щоб виголосив інформаційну доповідь про події в нашій Церкві.

Доповідач, спершу подав загальне тло на якому розвивались церковні проблеми. Вказував на маркантні фактори, які загрожують нашій Церкві. Зокрема багато присвятив уваги останнім подіям у Філядельфії 25 травня ц. р. з приводу свячення двох номінатів о. прелата Івана Стаха і о. шамбеляна Василя Лостена. При цьому наголосив істотний факт — від усіх прохання — відкласти свячення. На жаль все було надаремно. Історія нашої Церкви такого свячення напевно ще не занотувала.

Другу інформативну доповідь виголосив від студентів, Михайло Савчак. Він розказав ,як постав Студентський Ад Гок Комітет, яку вони мають мережу тут в ЗСА і в Европі. Згадав про газету „Кризу", що появляється неперіодично. Подавав практичні вказівки, як підходити до студентської молоді, щоб собі її з'єднати до праці. Після цих доповідей, присутні з великим зацікавленням ставили багато питань, на які обидва доповідачі давали вичерпні відповіді. Під час обміну думок були також й критичні завваги до деяких проблем.

Збори вирішили основувати Відділ Т-ва у Гемстеді і вибрали Управу в складі: Петро Кваско — голова, Михайло Сагатий і Микола Курчак — заступники голови, Андронік Копистянський — секретар, Михайло Мотуз, Богдан Подолюк, Орест Дацків, Орест Лектей, Степан Шмотолоха, Володимир Шпочинський і Мирон Мицьо — члени Управи. Крім цього, окремо вибрано до Управи жінок: Марія Копистянська, Олена Плетенецька, Ксеня Ільницька, Юлія Захарія і Іванна Солтис. Новообраний голова Петро Кваско подякував за вибір і заявив, що зі своєї сторони буде докладати усіх зусиль, щоб — Відділ у Гемстеді провів заплановану працю. Голова Президії Ст. Шмотолоха подякував доповідачам і всім присутнім та закрив збори мирян.

Кергонксон, й околиця

На союзівці, 27-го травня 1971 р. відбулись основуючі збори Відділу Т-ва за Патріярхальний Устрій УКЦеркви на Кергонксон й околицю. З рамени Ініціятивної Групи основуючі збори відкрив, д-р Микола Барусевич, привітавши присутніх мирян і членів Крайової Управи Т-ва інж. Миколу Галіва, д-ра Ярослава Крив'яка й мгра Ярослава Щербанюка. М. Барусевич запропонував порядок нарад, який прийнято без змін. Рівночасно миряни поручили М. Барусевичеві провадити збори, а на секретаря попросили п-і Дарію Горняткевич.

Доповідь на тему: „Сучасна ситуація УКЦеркви" виголосив Микола Галів. Доповідач в загальних зарисах представив проблеми нашої Церкви. В паралелі до римо-католицької церкви, вказав, що там проходять куди більші процеси перемін, як у нас. Римо-католицькі ієрархи домагаються від Апостольської Столиці революційних перемін і змін, тоді, коли ми домагаємось наших прав, які нам забезпечила Берестейська Унія 1596 р. і які нам потвердив Вселенський Собор Ватиканський II. На жаль вийшло так, що для деяких ватиканських чинників Вселенський Собор Ватиканський II не відбувся. Доповідач насвітлив останні події у Філядельфії з приводу свячення двох номінатів на єпископів. Вказував, що в таких випадках не можна ігнорувати голосу народу, голосу мирян. Миряни нічого неможливого не вимагали – просили відкласти свячення і показати добру волю. На жаль всі просьби й мольби не мали найменшого впливу. Після доповіді присутні ставили доповідачеві цілий ряд питань, на які він давав відповіді. Запримічується, що серед мирян є велике зацікавлення цими питаннями, а рівночасно неспокій, турбота за дальшу долю нашої Церкви.

Збори прийняли резолюції і ухвалили привітати Верховного Архиєпископа Блаженнішого Кир Йосифа Сліпого. При цій нагоді зібрано на фонд „Церква в потребі" 110.00 дол. Збори рішили основати Відділ Т-ва і для його керування обрали Управу, у складі. д-р Микола Барусевич — голова, Юрій Ганкевич — заступник, Дарія Горняткевич — секретар, Іван Хоманчук — скарбник і Степан Олексів член Управи. Збори почато й закінчено молитвою, що її провів о. Іван Мак.

М. Г.

КОМІТЕТ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ ТА ВІДДІЛ УККА у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, Па.

запрошує Українське Громадянство Філядельфії взяти масову участь у відзначенні

ТИЖНЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ

в середу, 14-го липня 1971 р.

Год. 7:30 веч. — ПОХІД ВУЛИЦЯМИ МІСТА. Збірка учасників походу біля будинку Управи міста на площі Кеннеді Плаза; Звідти похід вулицею Чеснат до Індепенденс Гол при 5-ій і Чеснат вулицях. Учасники походу нестимуть транспаренти і лампіони.

Год. 8-ма веч. — МАНІФЕСТАЦІЯ біля Індепенденс Голл і Пам'ятника Вашингтонові.

Промовлятимуть кандидати на посадника м. Філядельфії **Френк Ріццо** і **Течер Лонгстріт**, а також голова Комітету Поневолених Націй **проф. Остин Епп.**

Українці Філядельфії й околиці. Відзначіть Тиждень Поневолених Націй масовою участю в поході вулицями міста та в манифестації, стверджуючи тим нашу активну підтримку в справі визволення України та інших поневолених Москвою націй.

Усі в похід на манифестацію в середу, 14 липня 1971 р.

В ЮГОСЛАВІЇ ПОКЛАДЕНО НАРІЖНИЙ КАМІНЬ ПІД БУДОВУ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ...

(Закінчення з 1-ої стор.)

ДКомітетові за подивугідну допомогу після землетрусу і тепер у будові нової школи. Дир. М. Рудко, промовляючи в імені ЗУАДКомітету, з признанням згадав про добру волю і співпрацю, що їх мав ЗУАДКомітет від місцевих властей та звернув увагу на солідарність українців, де вони не жили б, як треба один одному допомогти в біді. Повний текст промови дир. М. Рудка буде надрукований в черговому виданні „Свободи". Від югославської Ради Народностей промовляв п. Телега, опісля промовляли ще о. Пітка, архітект І. Бережницький та інші. А після цієї офіціяльної церемонії відбулося прийняття, в якому взяло участь понад 50 осіб, і знову були промови, і знову з вдячністю підкреслювано допомогу, з якою прийшли американські українці своїм потребуючим братам в Югославії. Будову нової школи тим більше оцінюється, що вона буде одним з головних осередків виховання української дітвори району, але матиме також залю на культурні імпрези і навіть амбуляторію для найконечнішої лікарської опіки для місцевого і довколишнього населення. Будинок школи буде готовий вже в найближчих двох місяцях і з новим шкільним роком у ній вже почнеться навчання.

Почалися перші виклади в 50-літньому Українському Вільному Університеті

(Закінчення з 1-ої стор.)

ві поетичної творчости Тараса Шевченка. Тут і соціологія, і психологія, і література. Лекції настільки цікаві й глибокі, що не даром після їх вислухання було чути від студентів бажання ще раз перечитати Шевченка. „Та ж хіба ви не читали „Кобзаря?" — напрошується питання. „Так, читав, — чути відповідь, — але так, як п. Ректор його аналізує, мабуть, ні". Треба при цьому згадати, що д-р Янів своїми попередніми аналізами інших письменників у мин. році викликав таку саму реакцію у слухачів: ще і ще раз бажання перечитати даного письменника.

Комбінація цих двох тем для відкриття цьоголітнього сезону в УВУ була дуже вдала. Протягом перших викладів перед студентами стали найважливіші об'єкти нашої науки в глибокій аналізі: українець і його держава від найдавніших часів і українець та його ідеали в творчості найбільшого пробудителя народу. Історична аналіза й аналіза психологічна. Археологія і поезія. Матеріяльні і духовні джерела та душевні спрямування людини.

Серед студентів бачимо як минулорічних докторантів, що вже закінчили свої дисертаційні праці, так і нових, що починають свій перший семестр. Найбільше, здається, з американського континенту — з Канади й ЗСА.

Хоч Мюнхен напередодні Олімпійських ігрищ в наступному році вже й тепер має неймовірні труднощі щодо помешкань, секретар УВУ мгр В. Дідович з усіх сил намагається допомогти студентам влаштуватися за якомога найменшу ціну в різних „гаймах", готелях та приватних приміщеннях.

У програмі дальших викладів в УВУ є дуже багато цікавих курсів з участю чи не найбільшої кількости викладачів і професорів цього року з усіх кінців світу. З особливим зацікавленням очікують студенти також широко задуманий семінар з участю студентів і молоді на тему: „Туга за людиною в вільному й поневоленому марксизмом-ленінізмом світі", що має відбутися під загальним керівництвом продекана Філ. Ф-ту проф. д-ра О. Кульчицького.

Іван Манило-Дніпряк

ВОДОПАД БІЛЯ ЗАПОРІЖЖЯ

Маленький, рідний Водопад
Дзвенить водою степовою,
А в комишах поміж кугою
Пливуть качки за рядом ряд.

Ген-ген Тарасові стовпи
Дротами срібними заграли,
І я з пером і юнь-запалом
Йду-вирушаю у степи.

Свистять-співають ховрашки,
Хмарки пливуть, мов думи дивні,
І копи — степу королівни —
Стоять, мов з скарбами віки.

Які степи! Яка блакить!
Які гримучі грозовії!
І я, пригадуючи Київ,
Мов чую чари всіх століть...

Юрківський тихий Водопад,
Над ним палахкотять стожари...
Клекочуть Райни й Ніягари...
А він рідніший нам в стократ!

(„Визвольний шлях", ч. 6, 1971)

КНИЖКИ ДЛЯ ВАС

А. Орел: Словник чужомовних слів (три томи, укр. мовою) $6.15; Д. Нитченко: Укр. правописний словник $2.00; У. Самчук: П'ять по дванадцятій $1.85; „Ельдорадо" (вибране) $0.55; З. Дончук: Утрачений ранок (ром.) $6.00; Ю. Мовчан: Записки лікаря $5.00; Ів. Манило: Грім за зорею $0.50; Україна сама... $0.50; П. Феденко: Мазепа $2.00. Замовляти: **Mr. I. Manylo Cumberland Rd. Millville, N.J. 08332. USA**

---

1 000 ДОЛЯРІВ ЗА ВАРЕНИКИ

Чикаго. — Першу 1 000 долярів передали члени Сестрицтва Покрови св. Богородиці до Каси Будівельного Фонду власної церкви української традиційної католицької парохії св. Володимира й Ольги — за вареники, розпродувані впродовж останніх двох місяців. Понад 10 членок Сестрицтва „зліпили" цю першу тисячку, і продовжуватимуть продавати вареники що-п'ятниці також під час літнього сезону: добра українська страва — на добру українську ціль.

Закінчення шкільного року в Українській Православній Парафії у Вунсакет

З початком шкільного року у вересні 1970-го р. при парафії крім шкіл для старших та молоді був улаштований для дітей дитячий садочок.

Школи і дитячий садочок провадить добре кваліфікована учителька пані-матка Віра Коваленко. У старших та молоді, своєю працею вона плекає шляхетні почування до свого рідного, а діти-дошкільнята дістають українське добре виховання. Пані-матка Віра Коваленко — душа дошкільного виховання, знає дуже добре душу дитини, а тому ставиться з любов'ю до її виховання, щоб та дитина не стала нам духово чужа, зберігаючи при своїй нації та втримуючи при нашій вірі і українстві. Діти дуже люблять та поважають пані-матку та горнуться до неї. Такі відносини можна здобути лише любов'ю, опанувавши серце і душу дитини, та навчивши її справедливости, вчити також любити, поважати та слухати своїх батьків.

В неділю дня 13-го червня ц. р. був улаштований для старших учнів та дітей садочка їхній попис. Діти дуже гарно говорили українською мовою та деклямували українські вірші. Громадянство парафії було задоволене виступами дітей та працею пані-матки та учительок, Е. Гемської і С. Гричук. Зимою відбувся виступ на сцені шкільних дітей садочка в ролях ангелів і чортів, в день св. Миколая.

Шкільний рік закінчився успішно. Заступник предсідника громади Д. Ясінчук подякував: отцю пароху, вчителькам, а також дітям та побажав всім гарних вакацій, а о. мітрат Віталій Коваленко роздав дітям нагороди.

Інж. Степан Лісовий

Пам'яті Ярослава Герасимовича

Дня 15-го червня, 1971 р. вранці помер інженер-технолог Ярослав Герасимович.

Народився він дня 1-го липня 1898 р. в Білявці, в Галичині, у високо-патріотичній сім'ї українського греко-католицького священика. Середню освіту закінчив в Українській Академічній Гімназії у Львові, де й здав іспит зрілости. Диплом інженера-технолога здобув вже на еміграції в ЧСР в 1932 р. в Українській Академії Технології.

Від юних своїх літ, майже ціле своє життя, пройшов в збройній боротьбі за волю України, в рядах УСС, УГА, відділах повстанських отаманів УНР, в ОУН, а нарешті в УПА. Як і багато інших подався на еміграцію і в Німеччині одружився з бл. п. Олександрою Попель, але недовго втішався любов'ю своєї дорогої дружини, яка умерла, нагло, в ЗСА, в Ню-Гейвен, Конн., дня 15-го січня 1958 р.

Відтак Покійний проживав самітньо. Бл. п. Я. Герасимович перенісся з Ню-Гейвену до Філядельфії, щоб бути ближче своєї родини Попелів, Чаплинських і Антоняків. Відомий із дуже цікавих розповідей про всі визвольні змагання, що їх пройшов, про отаманів; Якубенка, Волинця і других.

Дня 11-го червня 1971 р., в п'ятницю ранком, упав зовсім ще здоровий в своїй кімнатці на піддаші. Щойно вечером, після повороту з праці, прочуваючи нещастя, побігла і спостерегла його, на долівці, п-і Галя Попель і негайно відвезла до шпиталя. Добрі наші лікарі, в шпиталі „Джерментавн", д-р М. Войтович і д-р В. Саляк, з усіх сил намагалися рятувати життя сл. п. Ярослава.

Хоронили його рідні і знайомі в п'ятницю дня 18-го червня, в чудовий літній день, що нагадував нам погоду на рідних землях. Прощали його українські комбатанти; віддавали останній салют, схиляли малиновий прапор з тризубом і вкрили Покійного червоною китайкою. У церкві „Царя Христа" на Службі Божій, прощав Покійного о. Василь Головінський, капелян УГА. Він наділив в шпиталі Ярослава Герасимовича в далеку дорогу Найсвятішими Тайнами. На цвинтарі, побратими, і товариші зброї, Покійного, тепер архиєпископ в Ню Йорку Кир Андрій Кущак, після проповіді, посипав домовину покійного Ярослава землею, що її привіз з України — Канева, Печерської Лаври і з Гробу Господнього в Єрусалимі.

Виросла нова стрілецька могила на кладовищі в Філядельфії, на „Факс-Чейс". Непроглядний ліс хрестів і пам'ятників на гробах нашої, здебільша, нової іміграції. Лежать поруч себе, і старі, і молоді, звичайні миряни — і науковці, мистці і духовні, а особливо герої останніх наших визвольних змагань, чекаючи . . . „Така бо воля мого Отця, щоб кожен, хто Сина бачить і вірує в нього, жив життям вічним і щоб я воскресив його останнього дня." (Йоан 6,40).

проф. Іван Попель

В Єгипті далі лунають голоси за війну проти Ізраїлю

Каїро. — У найбільшому єгипетському щоденнику „Аль Ахрам" його редактор Мохаммед Гассанейн Гейкал, особистий приятель і політичний дорадник президента Анвара Садата, проголосив дальшу статтю, що пропагує поведення війни проти Ізраїлю та господарських санкцій проти Америки. Він твердить, що замирення з Ізраїлем стало неможливе, тому треба повести „нову війну на таке виснаження, якого Ізраїль ще на собі не досвідчив". А що ЗСА — пишеться в тій статті — є головною підпорою Ізраїлю, то треба підважити силу ЗСА політично й економічно.

Ділюся сумною вісткою з Родиною на Україні, Приятелями і Знайомими, що в четвер, 1-го липня 1971 року відійшов у Вічність на 64 році життя

наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО і ДІДУСЬ

СЛ. П.

ВОЛОДИМИР ХАТІТОВСЬКИЙ

ПАНАХИДИ були відправлені 4-го і 5-го липня 1971 р. в похоронному заведенні Литвин-Литвин, Ірвінгтон, Н. Дж.

ПОХОРОН відбувся 6-го липня 1971 р. в Бавнд Бруку, Н. Дж., який відправляли пр. пр. о. Семен Гнюк та о. А. Селепина, у сослуженні хору під кер. С. Божаківського. На відправах були присутні члени парафіяльного уряду та багато приятелів і знайомих. Після похорону відбулася тризна, яку приготували дружини друзів Покійного.

Горем прибита

дружина ЄВГЕНІЯ з РОДИНОЮ

Захалявний „Український Вісник" опубліковано окремим книжковим виданням

(Продовження зі стор. 1-ій

тів й інших позасудових репресій, інформації про становище українських політичних в'язнів у тюрмах і таборах, як також переклад відомого з преси „Листа великодержавного шовініста", що поширюється шляхом самвидаву російською мовою, та переклад статті з лондонського „Економіста" про економічне становище України. У другому випуску опубліковані м. ін. матеріяли про судовий процес у Дніпропетровську, вірші засуджених у цьому процесі поетів І. Сокульського та Таранчука, доповідь Аганбегяна про сучасний стан совєтської економіки, документи про новий процес С. Караванського і його ж звернення в справі охорони людських прав і продовження хроніки арештів і судів та переслідувань і дальших інформацій про українських політичних в'язнів, які перебувають в совєтських тюрмах і виправно-трудових таборах. Подані в цьому випуску також нові матеріяли в справі І. Дзюби і В. Мороза. Завершується передрук обох цих випусків індексом прізвищ згаданих в опублікованих у них матеріялах. В передмові від видавництва висловлена віра, що „кожний українець, хоч би яких політичних переконань він був і хоч би де він жив, сприйме (*опублікування „Українського Вісника"*), як преважливий документ нашої доби, без якого прямо неможливо було б зрозуміти ті події, які відбуваються на Україні". Набувати це видання можна у В-ві „Смолоскип": "Smoloskyp", P. O. Box 6066, Patterson Station, Baltimore, Md. 21231. Ціна 5.25 дол.

З великим сумом ділимось вісткою, що в ніч 30 червня 1971 року відійшов у Вічність на 75 році життя в наслідок тяжкої фізичної недуги

бл. п.

ВІКТОР ПИЛИПЕНКО

колишній сотник Армії Української Народної Республіки, що брав участь у визвольних змаганнях за Українську Самостійну Державу.

Покійний народився в м. Полтаві в священичій родині, освіту одержав в Полтавській Духовній Семінарії.

ПАНАХИДА відбулась в каплиці Мс Kenley 2-го липня, а ПОХОРОННІ ОБРЯДИ — в суботу, 3 липня 1971 р. на Сербському православному цвинтарі.

Панахиду і похоронні обряди відбув Архимандрит, настоятель Української Православної Церкви св. апостола Андрія Первозванного в Лос Анджелес о. Олександер Довгаль.

Співав церковний хор у повному складі під дириґуванням Дмитра Якубенка.

АНТОНІНА ПИЛИПЕНКО — дружина
ВІТАЛІЙ ПИЛИПЕНКО — син

У ЧЕТВЕРТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Найдорожчого і Незабутнього МУЖА

бл. п. мґр. фармації

ОСИПА ГОРОДИСЬКОГО

відправиться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

в ЦЕРКВІ СВ. ВОЛОДИМИРА і ОЛЬГИ в ЧИКАГО, Ілл., 2250 Вест Кортез вул.

у вівторок, 13-го липня 1971 року

о год. 8-ій рано

Цією дорогою повідомляю Рідних, Друзів і Знайомих. Про ласкаву участь і молитви в цей день за Душу Покійного просить —

дружина — МИХАЙЛИНА

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього дня 31 травня 1971 року відійшов від нас у Вічність наш Найдорожчий МУЖ і БАТЬКО

бл. п. проф. д-р

ОНУФРІЙ ПОГОРЕЦЬКИЙ

Почуваємося до обов'язку зложити щиру подяку ближчій та дальшій Родині, Приятелям та Знайомим з Чикаго і з-поза Чикаго, за вислови співчуття, прекрасні квіти при домовині, а особливо за пожертви на Служби Божі за душу Покійного.

Дякуємо Впр. оо. Парафії свв. Володимира і Ольги, о. Совітникові Павлові Джулинському і о. Пароховi Маріянові Бутринському за духову опіку в часі недуги, та за відправи Парастасу, Панахиди і Похорону.

Дякуємо о. Совітникові Павлові Джулинському за слова співчуття під час Парастасу. Дуже дякуємо о. Протопресвітерові Федорові Білецькому за співслужіння Панахиди та за промову-прощання.

Дякуємо дириґентові Романові Андрушкові та хорові „Прометей" за спів під час Панахиди.

Дякуємо проф. Касіянові Тучапському за слова прощання від Учительської Громади та Клюбу Емеритів.

Наша щира вдячність о. Пароховi Маріянові Бутринському за так часті відвідування Хворого, за слова потіхи і поради, а зокрема за чудову проповідь під час Служби Божої.

Щире спасибі проф. Василеві Іващукові за відвідини Покійного, за глибокі слова признання для Покійного під час тризни, та за посмертну згадку на його радіопередачі.

Щире спасибі д-рові Степанові Самбірському за радіомовлення, присвячене Покійному.

Наша особлива вдячність і щире спасибі д-рові Орестові Яхторовичеві за його дуже солідну і дбайливу лікарську опіку під час довгої і тяжкої недуги.

Щира подяка пані Романі Яхторович за переведення збірки „замість квітів на могилу — пожертви" на Патріярший Фонд.

Дякуємо дуже Всім Тим, що зложили свої пожертви на Патріярший Фонд, на Комітет Оборони ТУКЦ та на Будівельний Фонд Церкви свв. Володимира й Ольги.

Дякуємо Родині і Знайомим за несення домовини.

Дякуємо Усім Тим, які віддали останню прислугу Покійному.

Нехай Господь Бог Вас Всіх винагородить сторицею, поблагословить кріпким здоров'ям, а Покійному дасть Вічний Спокій.

У глибокому смутку:

СТЕФАНІЯ ПОГОРЕЦЬКА — дружина
МАРІЯ і ВОЛОДИМИР ЧИЖИК — донька і зять

105 учасників у спортовій школі УСТ „Чорноморська Січ" Нюарк

Глен Спей, Н. Й. „Верховина". — В понеділок 28-го червня ц. р. розпочався тут двотижневий вишкільний табір в 1-ій Українській Спортовій Школі, що її зорганізувало і веде УСТ „Чорноморська Січ" з Нюарку, Н. Дж. Врочисте відкриття тісі унікальної Української Спортової Школи у вільному світі ,відбулося в неділю 27 червня на площі перед пам'ятником Івана Франка, з участю кількох сотень осіб, учасників, батьків, гостей і Управ „Ч. Січі", оселі „Верховина" та інструкторів. Програмою відкриття проводив голова УСТ „Ч. Січі", Мирон Стебельський, який після свого вступного слова до учасників і батьків та гостей по черзі представив ініціяторів Школи та її Управу, управителя оселі, опікунів й інструкторів. Як згадано, на цьогорічний вишкіл прибуло усіх разом 105 юначок і юнаків, які примістилися у відновлених таборових будинках оселі, що їм дано такі назви: „Україна", „Чорноморська Січ", „Крилаті" і „Леви".

Якщо йдеться про організовані групи учасників, то найбільша, бо 46 юначок і юнаків прибула із УСТ „Ч. Січ". Другою щодо числа є група юначок і юнаків Пласт, Чикаго — 16 і на третьому місці група юнаків С КСУМ А „Крилаті", Йонкерс, Н. Й. Решта учасників прибула з різних стейтів східньої і середньої Америки, між якими є трьох юнаків з УАСТ „Львів", Клівленд, Огайо.

Опікуються таборовиками: пані Матияш і проф. Бульба — дівчатами, та В. Матияш і Б. Ратич хлопцями. Інструкторами школи є: Євген Чижович, учитель фізичного виховання в Колюмбійській середній школі і чоловічий футбольний тренер Футбольної Асоціяції Америки, Володимир Чижович, інструктор фізичного виховання і футбольний тренер університету Текстайл у Філядельфії, Степан Касіяненко, учитель і визначний спортовець „Ч. Січі", інж. Богдан Гайдучок, визначний тренер відбиванки, кол. чільний відбиванкар, учасник кількох американських відбиванкових семінарів, під сучасну пору управитель 1-ої чоловічої відбиванкової дружини „Ч. Січ", Богдан Вацлавський, студент коледжу, чільний відбиванкар „Ч. Січі", Ярослав Олійник, Орест Лебедь, інж. М. Яворський і інші. Школою завідує Управа в складі: М. Стебельський, І. Ориняк, І. Ілемський, О. Твардовський, В. Потежний, О. Напора, д-р І. Ярош і д-р Є. Перейма.

О. Твардовський

ДІМ ПЛАСТУ В ЕДМОНТОНІ

Едмонтон. — Пласт у цьому місті закупив собі, після довгих заходів, власний дім при 10150 — 79 вулиці в північній частині Едмонтону, недалеко від центру міста. Це був колишній лютеранський церковний будинок, у формі шатра, з 1958 року, має 2 великі залі, 10 кімнат, кухню тощо. Дім коштував 75.000 долярів готівкою. Як інформували „Українські Вісті" з 24 червня, треба зібрати ще 27 000 долярів, щоб пластуни остаточно „запанували" в своєму новому гарному будинку.

1000 ДОЛЯРІВ НА ФОНД „ЦЕРКВА В ПОТРЕБІ"

Ню Бронсвік, Н. Дж. — Члени 353 Відділу УНСоюзу, заслужені союзовці п-во Порфирій і Тамара Панкевичі з Ню Бронсвіку передали на Фонд Кардинала Иосифа Сліпого „Церква в Потребі" одну тисячу долярів. Цим п-во Панкевичі активно підтримали потреби рідної їм Української Католицької Церкви.

АМЕРИКАНСЬКИЙ АСТРОНАВТ НА ПОХОРОНАХ у МОСКВІ

Москва. — Минулої п'ятниці 2-го липня під час прощання з совєтськими трьома космонавтами, які загинули під час повернення в космічній кабіні „Союз" на Землю, „до почесної варти став американський космонавт Т. Стаффорд", повідомляли „Правда" з 3-го липня та інша совєтська преса. „Американський космонавт прибув 2 липня у Москву за дорученням Президента ЗСА Р. Ніксона Т. Стаффорд висловив глибоке співчуття сім'ям і родичам загиблих".

ПОПОВНЕННЯ ДЛЯ МУЗЕЮ

Музей Тараса Шевченка в Києві дістав декілька нових експонатів, між ними портрет Параски С. Петровської — сестри одного із студентів Академії Мистецтв у Петербурзі, якій Тарас Шевченко присвятив поему „Тополя". Той портрет довго зберігався в Україні в родині. Відвідувачі Музею побачуть також медалі, що їх діставав Шевченко — мистець в Академії за успіхи в навчанні й праці. Додано теж портрет Івана Котляревського з 1818 року та інші портрети письменників, що були предтечами Кобзаря.

БОМБА В ХАРКОВІ

Півтораметрова німецька повітряна бомба пролежала в густо заселеному районі Харкова понад чверть століття. 3-го липня всіх мешканців на вулиці Кірова виселено, район оточила міліція: знайшли глибоко під землею дуже сильну бомбу, яку боялись розряджувати, бо мала особливий, невідомий пристрій. Врешті-решт бомбу „заморозили" з допомогою виготовленого на заводі приладу, і підняли важким краном у повітря та перевезли за місто. „Радянська Україна" з 4 липня писала, що „спеціялісти ближче познайомилися з будовою її механізму", а потім бомбу знищили.

ТАБЛИЦЯ „ВИГРАШІВ"

„Радянська Україна" з 30 червня опублікувала чергову таблицю з виграшів льотереї УССР, що відбулася цього разу у Львові. Із списків видко, що або бракує багатьох товарів, або ж режим не бажає розкрити їхньої ціни, бо більшість „виграшів" становлять не речі, а гроші: від 1 до 40 рублів. Можна взяти виграну річ, або ж гроші. Із списків видко, що мотоцикль з причіпкою коштує 1 400 рублів, а шерстяна чоловіча сорочка пішла ще „вгору": з 24 рублів ціна за таку сорочку підвищилась до 27 рублів.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО МАЛЮК — член УНС Відд. 96 Б-ва св. Івана в Пітсбурґу, Па., помер 8-го червня 1971 р. на 53-му році життя. Покійний народився в с. Дравці, Карпатська Україна. Став членом УНСоюзу в 1950 році. Полишив в смутку дружину Анну. Похорон відбувся 13-го червня 1971 р. на укр. православному цвинтарі в С. Бавнд Брук, Н. Дж..

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

КСЕНЯ СОЛОНИЧНА — членка УНС Відд. 355 Т-ва Запорозька Січ в Ст. Джозеф, Мізурі, померла 22-го червня 1971 року на 74-му році життя. Покійна народилася в Острння, пов. Товмач. Стала членкою УНСоюзу в 1925 році. Полишила в смутку сина Джана, п'ять дочок Марію, Катерину, Анну, Сесілію, Френцис. Брата Джана в Україні і шість внуків, один син Біл убитий в 1944 році в Італії. Похорон відбувся 24-го червня на цвинтарі Моунт Олівет в Ст. Джозеф, Мізурі.

Вічна Їй Пам'ять!
Семен Гасяк, секр. Відд.

ПАВЛО ТРУШ — член УНС Відд. 219 Т-ва ім. М. Грушевського в Нюарку, Н. Дж. помер 17-го лютого 1971 р. на 54-му році життя. Покійний народився в Нюарку, Н. Дж. Став членом УНСоюзу в 1935 році Полишив в смутку сина Павла Антонія, внука Давида, сестер Марію і Анну і брата Петра., Похорон відбувся 19 лютого 1971 р. на цвинтарі Рочдейл в Орендж, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Юров, секр. Відд.

МАРІЯ СИДОРУК — членка УНС. Відд. 263 Т-ва Запорозька Січ у Фултоні Н. Й., померла 27-го травня 1971 р. на 74-му році життя. Стала членкою УНСоюзу в 1927 р. Полишила в смутку синів Михаїла, Еріха, Петра, Чарля, доньок Анну, Юлію і Естелу. Похорон відбувся 29-го травня 1971 на цвинтарі Пресв. Марії у Фултоні, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
П. Самик, секр. Відд.

МИХАЙЛО ГАРАСИМ, член УНС Відд. 221 Б-ва св. Стефана в Чикаго, Ілл., був. сотник УНР, кооператор в Україні і Америці, помер 25 червня 1971 р. на 75 р. ж. Нар. в Малачковиці, пов. Яворів, Україна, став членом УНС в 1950 р. Полишив у смутку сина Стефана. Похорон відбувся 28-го червня 1971 р. на Укр. Православному Цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Т. Шпікула, секр.

МИХАЙЛО ПРОВОДА, член УНС Відд. 52 Т-ва Т. Шевченка в Галійок, Масс., помер 2 липня 1971 р. на 88 р. ж. Нар. в с. Батятичі, пов. Жовка, Україна. Став членом УНС в 1918 р. Полишив у смутку дочку Анну, 4 синів: Ілька, Иосифа, Михайла мол. і Честера, 12 внуків і 6 правнуків. Похорон відбувся 5 липня 1971 р. на цвинтарі Кальварія в Голійок, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!
Д. Хрупалик, секр.

ДАМ'ЯН ХАРКО — член УНСоюзу Відд. 253 Т-ва Івана Франка в Лудлов, Масс., помер 16 червня 1971 р. на 84 р. ж. Нар. в Камінці Струмиловій, Україна, став членом УНС в 1925 р. Полишив у смутку дружину Катерину, дочку Анну, синів: Витолда, Івана, Петра, Мирослава та внуків. Похорон відбувся 19 червня 1971 року на цвинтарі св. Альойзія в Індіян Орчард, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!
В. Фіцик, секр.

НІЛЬ ГАРЧЕНКО — член УНС Відд. 153 Тва Л. Мишуга в Філядельфії, помер 15-го червня 1971 р. на 69 році життя. Покійний народився в Свідівок на Черкащині. Став членом УНСоюзу в 1958 році. Полишив в смутку дружину Розалію та сина Степана. Похорон відбувся 19-го червня 1971 на цвинтарі св. Марії на Факс Чейзі в Філядельфії.

Вічна Йому Пам'ять!
І. Скіра, секр. Відд.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 17-го ЛИПНЯ 1971 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чор. Січ — 14-ий Відд. о год. 7-ій веч. в Січовім приміщенні, 690 Sanford Ave. Проситься прибути та забрати дивідендові чеки. — М. П. Отрок, секр.